

We can start

MANIPULÁCIÓK, VIA NEGATÍVA

A Régi Zsinagóga kert lassan megtelik közeli, távoli, évente egyszer, vagy csak itt látott ismerősökkel. Mindenki baráti üdvözlettel, a 25. Thealter Fesztiválhoz illő izgatott várakozással fordul a megnyitó beszédek frappáns, vagy épp elmélyülten összegző szólamai felé, míg titkon alig várja, hogy a szlovén-magyar-szerb-román koprodukció végre megpróbálja befolyása alá vonni [...]

MANIPULÁCIÓK, VIA NEGATÍVA

A Régi Zsinagóga kert lassan megtelik közeli, távoli, évente egyszer, vagy csak itt látott ismerősökkel. Mindenki baráti üdvözlettel, a 25. Thealter Fesztiválhoz illő izgatott várakozással fordul a megnyitó beszédek frappáns, vagy épp elmélyülten összegző szólamai felé, míg titkon alig várja, hogy a szlovén-magyar-szerb-román koprodukció végre megpróbálja befolyása alá vonni.

Színészeink kint állnak a színpadon, mintha mindig is csak ránk vártak volna, csak ránk, akiket tanítani kell, akikkel valami igazán fontos dolgot kell végre közölni. Arcukon kaján mosoly, vizslatnak. Jól áll nekik ez a kihívó tekintet, ügyesen viselik a kissé sokáig tartó nézőtéri elhelyezkedést is. *Formanek Csaba, Kucsov Borisz, Szorcsik Kriszta, Mészáros Gábor, Levko Esztella, Magyar Etelka és Mátyás Zsolt Imre* néz ránk félszeg természetességgel. „A Manipulációk öt régiós színházi intézmény és fesztivál közös projektje, amelyet a MASZK Egyesület kezdeményezett a 25., jubileumi THEALTER fesztiválra. A produkció bemutatója májusban volt a temesvári TESZT fesztiválon, júniusban az újvidéki INFANT fesztivált zárta, a mostani szegedi bemutató után pedig a ljubjanai EX PONTO fesztiválon és a szabadkai DESIRÉN szerepel majd.” – olvasható a fesztivál programfüzetében. Tehát ez a hét színész harmadjára alkot egy összetartozó csapatot, igen egységesen.

Legfőbb professzori performer szerepkörben ezúttal *Formanek Csaba* nevette meg minket, abszolút relevánsnak tűnő, abszurd-csupasz kérdéseivel a táblaként üzemelő hátsó falra írva: Why? Why not? How? A mindenkori néző itt, mint a gondolkodásra készített és kissé – bár meglehetősen barátságos, és friss lehetet kölcsönző módon – kényszerített alany áll a manipulációk középpontjában. *Formanek* még ha kissé sokat is vár a nemlétező, illetve biztosan nem artikulálható válaszainkra, összességében dinamikusan magánál tartja figyelmünket. Pantomim játéokra emlékeztető széles, erős gesztusai ebben az esetben nem tűnnek túlzásnak, a humor meglehetősen adekvát formái. Szellemes, krétával elkövetett felirataik közül legkedvesebb ötletnek a lehető legmagasabbra elhelyezendő, ehhez pedig könyvhalmokon egyensúlyozó attrakciót tartom, amelynek végeredménye nem más, mint hogy Isten is felkerülhet a falra. Betűcserével operálni sem tűnt rossz választásnak, fölöttébb jól ül az IDEAS-IDEAL-DEAL együttes. Az önjelölt, gyököt vont és ült performer végül egy, a falból nyíló ajtón engedi be társát (*Kucsov Borisz*), akit meztelenül, leragasztva hagy a közönség jóindulatára. És a közönség bizony jóindulatú. Megy a darab interaktív részeivel, nem akar gátat szabni önnön befolyásoltságának, bízik a csapatban. Ha kell, ragasztószalagot tép, babát sétáltat, rágógumit rág, vagy éppen felolvassa az előadók színpadra írt sorait. Bojan Jablanoveč rendező az egymást követő etüdök során a színészek testével is meggyőzően dolgozik, kést rak meztelen mellük közé, indokolatlanul sok vizet itat egy láthatóan vékony művésznővel. A programfüzetbeli ismertetőjünkben ez áll: „A bizalom egyszerre racionális és irracionális, tudatos és tudattalan, hajlandó és hajthatatlan.” Az előadás legerősebb jelenetében *Kucsov Borisz*t látjuk, ahogy pontosan ebben a hajlandó-hajthatatlan végletekig kiszolgáltatott, állati létben ül előttünk, mint csimpánz. Kimagasló jelenléttel formálja meg az állat testét, mozdulatát, tekintetét a szellősebbnek mutatkozó részek közül talán a legátlányegítettebben.

Embernek maradni, gondolkodni, féltetni, becsülni, és újra gondolkodni. Can we start? – kérdezi az előadás újra meg újra. Együtt rágódunk mindezen, de hiszem, hogy minden befolyással egyetértve a válaszuk az: yes, yes we can.